

Volitve in pristojnosti predsednikov v nekaterih državah članicah EU

PODATKI agencije, Dnevnik

država in oblika vladavine	kako izvolijo predsednika	mandat predsednika	pristojnosti predsednika
 Avstrija <i>parlamentarna republika</i>	neposredne volitve	največ dva 6-letna mandata	Večinoma ceremonialne: imenuje sodnike, je vrhovni poveljnik vojske, v času izrednih razmer lahko tudi sam vlada.
 Bolgarija <i>parlamentarna republika</i>	neposredne volitve	največ dva 5-letna mandata	Večinoma ceremonialne; je vrhovni poveljnik vojske, zakonodajo lahko vrne v parlament v ponovno presojo.
 Ciper <i>predsedniška republika</i>	neposredne volitve	največ dva 5-letna mandata	Je šef države in vodi vlado.
 Češka <i>parlamentarna republika</i>	neposredne volitve	Največ dva 5-letna zaporedna mandata, število mandatov ni omejeno.	Ob ceremonialnih pristojnostih imenuje tudi sodnike na vrhovno in ustavno sodišče ter člane upravnega odbora centralne banke; zakone lahko z vetom pošlje v ponovno presojo parlamentu.
 Estonija <i>parlamentarna republika</i>	Z dvotretjinsko večino ga izvoli parlament.	Največ dva 5-letna zaporedna mandata, število mandatov ni omejeno.	večinoma ceremonialne
 Finska <i>parlamentarna republika</i>	neposredne volitve	največ dva zaporedna 6-letna mandata	večinoma ceremonialne
 Francija <i>polpredsedniška republika</i>	neposredne volitve	največ dva 5-letna zaporedna mandata	Obsežne pristojnosti na področju zunanje in varnostne politike; imenuje premierja, a ga še vedno potrdi parlament; lahko razpusti parlament; je vrhovni poveljnik oboroženih sil; sprejetje zakonodaje lahko prepreči z vetom.
 Hrvaška <i>parlamentarna republika</i>	neposredne volitve	največ dva 5-letna zaporedna mandata	Večinoma ceremonialne; predsednik se lahko udeležuje sej vlade.
 Irska <i>parlamentarna republika</i>	neposredne volitve	največ dva 7-letna mandata	Večinoma ceremonialne; na predlog vlade imenuje sodnike na vsa sodišča; lahko izreče veto na zakon in ga preda v presojo ustavnemu sodišču.
 Italija <i>parlamentarna republika</i>	Na skupni seji ga izvolijo oba domova parlamenta in predstavniki regij; dobiti mora dvotretjinsko večino; če to po treh krogih ne uspe, zadostuje navadna večina.	7-letni mandat; ustava nima omejitev števila mandatov za predsednika.	Ob ceremonialnih pristojnostih imenuje tudi tretjino ustavnih sodnikov in pet dosmrtnih senatorjev.
 Latvija <i>parlamentarna republika</i>	Izvoli ga 100-članski enodomni parlament, v katerem mora kandidat podpreti vsaj 51 poslancev.	Največ dva 4-letna zaporedna mandata, število mandatov ni omejeno.	Ima manjše pristojnosti kot litovski predsednik in večje kot estonski; s predsednikom vlade si deli del izvršnih pristojnosti.
 Litva <i>polpredsedniška republika</i>	neposredne volitve	največ dva 5-letna zaporedna mandata	Skupaj z vlado vodi zunanjo politiko; je vrhovni poveljnik vojske; ima pravico predlagati zakone.
 Madžarska <i>parlamentarna republika</i>	Izvoli ga parlament z dvotretjinsko večino; če po dveh krogih kandidat ne dobi tolikšne večine, v tretjem krogu zadostuje navadna.	največ dva 5-letna mandata	večinoma ceremonialne
 Nemčija <i>parlamentarna republika</i>	Izvolijo ga na posebnem zasedanju zvezne skupščine, ki sestoji iz vseh članov parlamenta in predstavnikov vseh 16 nemških zveznih dežel; za izvolitev v prvih dveh krogih potrebuje absolutno večino, nato zadostuje navadna.	največ dva 5-letna mandata	večinoma ceremonialne
 Poljska <i>polpredsedniška republika</i>	neposredne volitve	največ dva 5-letna mandata	Lahko predlaga zakonodajo; je vrhovni poveljnik vojske; sprejetje zakonodaje lahko prepreči z vetom.
 Portugalska <i>polpredsedniška republika</i>	neposredne volitve	Največ dva 5-letna zaporedna mandata, število mandatov ni omejeno.	Ima velike pristojnosti na področju zunanje in varnostne politike; lahko razpusti vlado, da bi se zagotovilo delovanje demokratičnih institucij.
 Romunija <i>polpredsedniška republika</i>	neposredne volitve	največ dva 5-letna mandata	Vrhovni poveljnik vojske; lahko vodi seje vlade, ki se tičejo nacionalne varnosti; parlament lahko skliče na izredna zasedanja.